

«Πώς εννοούμε την ανώτατη εκπαίδευση»

Του ΛΑΖΑΡΟΥ ΑΠΕΚΗ, Αν. Καθηγητή στη Σχολή Εφαρμοσμένων Μαθηματικών και Φυσικών Επιστημών, προέδρου της ΠΟΣΔΕΠ

Με την τακτική υποχώρηση της κυβέρνησης το πανεπιστημιακό κίνημα, με πρωτεργάτη το δυναμικό και πρωτόγνωρο σε δυναμισμό και μαζικότητα αλλά και ωριμότητα φοιτητικό κίνημα των καταλήψεων, πέτυχε μια σημαντική τακτική νίκη ενάντια στην επιθετική της πολιτική.

Εξασφάλισε επίσης τις προϋποθέσεις κινήματος και ευρύτερης κοινωνικής υποστήριξης για να μην εφαρμοστούν οι νόμοι της υποβάθμισης και ιδιωτικοποίησης του Πανεπιστημίου που έχει επιβάλει μέχρι τώρα η κυβέρνηση, να μην περάσει το «σχέδιο» και η αναθεώρηση του άρθρου 16 του Συντάγματος για να καταργηθεί η δωρεάν δημόσια ανώτατη εκπαίδευση και να διεκδικήσουμε με τις δικές μας προτάσεις την αναβάθμιση του δημόσιου Πανεπιστημίου.

Το «σχέδιο νόμου»

Το «σχέδιο» όχι μόνον δεν αποτελεί βάση διαλόγου για τα μέτρα που θα αναβαθμίσουν τη δημόσια ανώτατη εκπαίδευση, αλλά θεσμοθετεί την καταστολή του πανεπιστημιακού κινήματος και την κατάργηση του δωρεάν, δημόσιου και ακαδημαϊκού χαρακτήρα του Πανεπιστημίου και την πλήρη υποβάθμισή του. Αποτελεί μεγάλη οπισθοδρόμηση σε σχέση με τον ισχύοντα νόμο-πλαίσιο.

Γ' αυτό ζητάμε να αποσυρθεί το σχέδιο νόμου.

Γ' αυτό με δικές μας πρωτοβουλίες προβάλλουμε τις δικές μας προτάσεις για την αναβάθμιση της δημόσιας ανώτατης εκπαίδευσης, με τις οποίες ως βάση οργανώνουμε ευρύτατο διάλογο μέσα στην πανεπιστημιακή κοινότητα και στην κοινωνία.

Οι προτάσεις της ΠΟΣΔΕΠ για την αναβάθμιση της δημόσιας δωρεάν ανώτατης εκπαίδευσης -για τον διάλογο μέσα στην πανεπιστημιακή κοινότητα και την κοινωνία.

* Αύξηση της χρηματοδότησης συνολικά για την παιδεία, άμεσα, στο 5% του ΑΕΠ και για την έρευνα στο 1,5%. Η χώρα μας είναι σχεδόν η τελευταία σε χρηματοδότηση της ανώτατης εκπαίδευσης και της έρευνας μεταξύ των χωρών-μελών του ΟΟΣΑ και τελευταία μεταξύ των ευρωπαϊκών χωρών σε δαπάνες ανά φοιτητή, σε σχέση με το κατά κεφαλήν εισόδημα, δηλαδή είναι τελευταία για την προετεραιότητα που δίνει στην παιδεία.

Ιδιαίτερα για τα Πανεπιστήμια, απαιτούμε αύξηση 20% ετησίως.

* Σεβασμό στον ρόλο και στη θέση του πανεπιστημιακού δασκάλου με: Αύξηση του βασικού μισθού κατά 20% και ενσωμάτωση των επιδομάτων στον βασικό μισθό.

Κατάργηση του καθεστώτος των «εποχικών διδασκόντων» (συμβασιούχοι του Π.Δ. 407/80) και άμεση προκήρυξη νέων θέσεων ΔΕΠ, με ιδιαίτερη μέριμνα για τα πανεπιστήμια της περιφέρειας.

Εξασφάλιση των προϋποθέσεων για πλήρη και αποκλειστική απασχόληση των μελών ΔΕΠ (με επαρκείς αμοιβές και προϋποθέσεις ερευνητικής δραστηριότητας).

* Πρόγραμμα για τη φοιτητική μέριμνα που η ανυπαρξία της κάνει δυσβάσταχτη τη «δωρεάν» παιδεία: φοιτητικές εστίες, εστιατόρια, βιβλιοθήκες, αναγνωστήρια, δωρεάν συγγράμματα, εργαστήρια υπολογιστών, συνθήκες για καλή ποιότητα ζωής φοιτητών και

μελών ΔΕΠ.

* Πρόγραμμα ενίσχυσης και χρηματοδότησης της βασικής έρευνας σε όλα τα επιστημονικά πεδία και όχι μόνο τα «ανταγωνιστικά» και «ανταποδοτικά» με αγοραίους όρους. Οροι-προϋποθέσεις για το Πανεπιστήμιο και για την αναβάθμισή του. Είμαστε αντίθετοι με τις νομοθετικές ρυθμίσεις που προωθούν την εμπορευματοποίηση της έρευνας, ιδιωτικοποιούν το Πανεπιστήμιο και επιτρέπουν την εισβολή επιχειρήσεων. Οι πανεπιστημιακοί και οι νέοι ερευνητές πρέπει να μπορούν αναπόσπαστα να επιτελούν το διδακτικό και το ερευνητικό τους έργο.

* Επιστημονική ενότητα και όχι διάσπαση των προγραμμάτων σπουδών και των αντίστοιχων πτυχίων για να μην υποβαθμίζονται και οδηγούν στην ακύρωση των συλλογικών επαγγελματικών δικαιωμάτων των αποφοίτων. Γι' αυτό ζητάμε να αποσυρθούν οι νόμοι που ψηφίστηκαν αλλά δεν εφαρμόζονται, για την προσαρμογή του πανεπιστημιακού μας συστήματος στην ήδη αποτυχημένη «διαδικασία της Μπολόνια» και τον «Ευρωπαϊκό Χώρο Ανώτατης Εκπαίδευσης» και του «Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας». Η πολιτική για την έρευνα ήδη αναθεωρείται μετά από τις καταστροφικές συνέπειές της σε όλη την Ευρώπη και τον αγώνα των Γάλλων ερευνητών με αίτημα «να σώσουμε την έρευνα».

* Αυτοδιοίκηση και ελευθερία στη διδασκαλία στην έρευνα. Ελεύθερη διακίνηση ιδεών.

* Πανεπιστημιακό άσυλο που θα είναι αρμοδιότητα της Συγκλήτου.

* Ενιαίος φορέας διδασκόντων και δυνατότητα διεκδίκησης κρίσης για μονιμότητα σε όλες τις βαθμίδες.

* Δημόσια και δωρεάν ανώτατη εκπαίδευση για όλους τους πολίτες που το επιθυμούν. Είναι υποχρέωση της πολιτείας να εξασφαλίζει τις προϋποθέσεις σε χρηματοδότηση, υποδομές και προσωπικό, εκπαιδευτικό και υποστήριξης, αλλά και με κατάλληλους θεσμούς για ανώτατη εκπαίδευση υψηλής στάθμης.

Η κυβέρνηση πρέπει να εφαρμόσει το άρθρο 16 του Συντάγματος.

* Γι' αυτό είμαστε αντίθετοι με την αναθεώρηση του άρθρου 16 του Συντάγματος που προωθεί η κυβέρνηση για την κατάργηση της δωρεάν ανώτατης εκπαίδευσης και την ανάθεση της μεταλυκειακής εκπαίδευσης σε ιδιώτες.

* Είναι αναγκαία μια εθνική πολιτική για την παιδεία αντί της διαιπεραίωσης που ακολουθείται με την αναφορά σε «δεσμεύσεις έναντι των εταίρων που πρέπει να τηρηθούν». Η υπουργός Παιδείας απειλεί, σαν να πρόκειται για έπαρχο της Ρώμης σε άλλη χώρα, ότι τα πτυχία μας δεν θα έχουν καμιά αξία μετά το 2010, οπότε θα έχουν ολοκληρωθεί οι ρυθμίσεις για τον «Ευρωπαϊκό Χώρο της Ανώτατης Εκπαίδευσης» αν δεν εφαρμόσουμε την αντιμεταρρύθμισή τους. Πρόκειται για αποφάσεις που πάρθηκαν για μας χωρίς εμάς (Βερολίνο, Μπέργκεν) και που θέλει επιθετικά να στηρίξει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με ισχυρή χρηματοδότηση για την επίτευξη των στόχων της Λισαβόνας. Αποφάσεις που παραδίδουν το πανεπιστημιακό μας σύστημα στην κρίση των τεχνοκρατών της εξωτερικής αξιολόγησης, επιλεγμένων από το «μητρώο των εξωτερικών αξιολογητών», από τους οποίους πρέπει να «αγοράζουμε» το σήμα ποιότητας για τα προγράμματα σπουδών κάθε πανεπιστημιακού Τμήματος και από την κρίση των οποίων θα εξαρτάται το δικαίωμα ενός Τμήματος να χορηγεί πτυχία(!), αλλά και η χρηματοδότηση!

* Στην υπεράσπιση του δημόσιου δωρεάν και ακαδημαϊκού χαρακτήρα του Πανεπιστημίου είναι απέναντι οι πανεπιστημιακοί, οι οποίοι έχουν κάνει πάρεργο τη διδασκαλία και την έρευνα για την παραγωγή νέας γνώσης και μετέτρεψαν την «ερευνητική» τους δραστηριότητα σε επιχειρηματική και επέβαλαν αγοραίους κανόνες, ήθος και κριτήρια στη

λειτουργία του Πανεπιστημίου.

Αυτοί αποτελούν ουσιαστικά τα στηρίγματα στα οποία βασίζεται η κυβέρνηση για να επιβάλει την αντιμεταρρύθμισή της. Για να αποτρέψουμε τον εκφυλισμό του Πανεπιστημίου που οδηγεί η ακολουθούμενη πολιτική τα τελευταία χρόνια και αξιοποιούν ομάδες πανεπιστημιακών σε αγαστή συνεργασία με το εκάστοτε υπουργείο Παιδείας, θα συνεχίσουμε τις πρωτοβουλίες της ΠΟΣΔΕΠ και των Συλλόγων διδασκόντων, σε συνεργασία και με τους φοιτητές και με ενθάρρυνση των ακαδημαϊκών οργάνων, ώστε με συγκεκριμένες παρεμβάσεις να διασφαλίζεται η διαφάνεια και ο απολογισμός σε όλες τις δραστηριότητες των Πανεπιστημίων: διδακτικές, ερευνητικές, οικονομικές και διοικητικές.

Ο απολογισμός πρέπει να είναι ετήσιος και να δημοσιοποιείται όχι μόνον μέσα στην πανεπιστημιακή κοινότητα, αλλά και ευρύτερα, ώστε να «δίνεται λόγος» για το έργο που επιτελείται στο δημόσιο Πανεπιστήμιο.

Η ισοπέδωση του Πανεπιστημίου δεν θα περάσει! Το πανεπιστημιακό κίνημα έχει τη δύναμη και τώρα έχει και την υποστήριξη της ευαισθητοποιημένης κοινωνίας και των εργαζομένων. Δυναμική απόδειξη ήταν τα συλλαλητήρια της περασμένης Πέμπτης, με τη συμμετοχή όλου του εκπαιδευτικού κόσμου και των εργαζομένων στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα. Η δημόσια και δωρεάν ανώτατη εκπαίδευση είναι υπόθεση όλης της κοινωνίας.

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ - 04/07/2006